

Силабус курсу «ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ»

Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність 025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма
«Інструментальне виконавство (за видами)»
Роки навчання: III
Семестри: V, VI
Кількість кредитів: 4
Мова викладання: українська

Керівник курсу ОК 8 «Історія української музики»

Криницький Володимир Семенович

Викладач музично-теоретичних дисциплін КЗВО КОР
«Академія мистецтв ім П. Чубинського»

Контактна інформація: vkrynytskyi76@gmail.com

Прореквізити та постреквізити дисципліни

Прореквізити дисципліни:

ОК 8. Історія світової музики

ОК 13. Теорія музики

Постреквізити дисципліни: ОК 13. Аналіз музичних творів, ОК 18 Фах (за видами), ОК 23 Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару, ОК 31 Педагогічна практика.

Призначення дисципліни

Дисципліна «Історія української музики» належить до циклу дисциплін спеціальної підготовки й призначена сформувати у студентів комплекс професійних навичок, а саме: дати знання про основні музичні жанри і форми, уявлення про стилі й напрямки української музики, їх історичні передумови; розвивати вміння вільно, невимушено розповідати про музичний твір, характеризуючи його образний зміст, композиційні і жанрові особливості та деякі характерні риси музичної мови. Сприяти збагаченню музично-словникового запасу студентів, розширення їх професійного світогляду. Розвивати образне мислення, естетичний смак, здатність до емоційного переживання і сприймання музичних творів; вивчення життя та діяльності найвидатніших українських композиторів.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
 ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблему.
 ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
 ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії.
 ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
 ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
 ЗК 12. Здатність працювати автономно.
 ЗК 14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Спеціальні компетентності:

- СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
 СК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
 СК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
 СК 7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
 СК 10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
 СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.
 СК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
 СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія української музики» є отримання ґрунтовних фахових знань з історії української музичної культури, її стилістичних особливостей, а також формує усвідомлення значення українського музичного мистецтва як невід'ємної складової світової музичної культури як минулого так і сучасності, сприяння естетичному розвитку студентської молоді та формування в неї обізнаності щодо мистецьких надбань та творчих пошуків вітчизняних митців.

Зміст і структура курсу

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин: 120				
	Форма навчання: денна				
	Усього	у тому числі			
		Лекції	семінарс ькі	лаборато рні	Індивідуа льна робота

	120	56	8			56
5-й семестр МОДУЛЬ І						
Змістовий модуль 1. Музичне мистецтво від часів Київської Русі до першої половини XIX ст.						
Тема 1. Музичне мистецтво українського народу до XVII ст.	6	4				2
Тема 2. Загальні тенденції розвитку музичної культури XVIII ст. - першої половини XIX ст. Музична діяльність Г. Сковороди.	6	2				4
Тема 3. Хоровий концерт другої половини XVIII ст. Хорова творчість М. Березовського, А. Веделя, Д. Бортнянського.	8	4				4
Тема 4. Розвиток інструментальної музики в першій половині XIX ст.	4	2				2
Тема 5. Музичний театр першої половини XIX ст. Музична творчість І. Котляревського та Г. Квітки-Основ'яненка.	4	2				2
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за змістовий модуль 1	30	14	2			14
Змістовий модуль 2. Музична культура України другої половини XIX ст.						
Тема 6. Загальні тенденції розвитку музичної культури другої половини XIX ст. Формування та розвиток вітчизняної опери та музично-драматичного театру у творчості С. Гулака-Артемівського, П. Сокальського, П. Ніщинського, М. Аркаса.	6	2				4
Тема 7. М. Лисенко - фундатор української класичної музики.	6	4				2
Тема 8. Формування засад професійного симфонізму у творчості М. Калачевського та В. Сокальського.	4	2				2

Тема 9. Формування національних основ у професійній музичній творчості західноукраїнських композиторів: М. Вербицького, І. Лаврівського, І. Воробкевича, В. Матюка, О. Нижанківського, Д. Січинського.	6	2				4
Тема 10. Продовження традицій М. Лисенка у творчості композиторів кінця ХІХ – початку ХХ ст.: М. Леонтовича, К. Стеценка, Я. Степового.	6	4				2
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за змістовий модуль 2	30	14	2			14
Разом за модуль 1	60	28	4			28
6-й семестр МОДУЛЬ ІІ						
Змістовий модуль 3. Музична культура України першої половини ХХ ст.						
Тема 11. Загальні тенденції розвитку музичної культури першої половини ХХ ст. Творчість Л. Ревуцького та В. Косенка.	6	4				2
Тема 12. Творчість С. Людкевича та В. Барвінського.	4	2				2
Тема 13. Б. Лятошинський - фундатор вітчизняної музики ХХ ст.	8	4				4
Тема 14. Творчість М. Колесси та К. Данькевича.	4	2				2
Тема 15. Камерно-вокальна творчість Б. Лятошинського, Г. Майбороди та А. Кос-Анатольського.	6	2				4
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за змістовий модуль 3	30	14	2			14
Змістовий модуль 4. Музична культура України другої половини ХХ ст - першої чверті ХХІ ст.						

Тема 16. Загальні тенденції розвитку музичної культури другої половини ХХ століття.	4	2				2
Тема 17. Творчість Л. Колодуба та Л. Грабовського.	4	2				2
Тема 18. Творчість В. Сильвестрова, М. Скорика, Л. Дичко.	8	4				4
Тема 19. Творчість В. Бібіка, Є. Станковича, І. Карабиця.	6	4				2
Тема 20. Сучасні тенденції української музики.	6	2				4
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за змістовий модуль 4	30	14	2			14
Разом за модуль 2	60	28	4			28
Усього	120	56	8			56

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин: 120					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
		Лекції	семінарські	лабораторні	Індивідуальна робота	самостійна робота
	120	28				92
5-й семестр МОДУЛЬ І						
Змістовий модуль 1. Музичне мистецтво від часів Київської Русі до першої половини XIX ст.						
Тема 1. Музичне мистецтво українського народу до XVII ст.	6	2				4

Тема 2. Загальні тенденції розвитку музичної культури XVIII ст. - першої половини XIX ст. Музична діяльність Г. Сковороди.	4					4
Тема 3. Хоровий концерт другої половини XVIII ст. Хорова творчість М. Березовського, А. Веделя, Д. Бортнянського.	6	2				4
Тема 4. Розвиток інструментальної музики в першій половині XIX ст.	4					4
Тема 5. Музичний театр першої половини XIX ст. Музична творчість І. Котляревського та Г. Квітки-Основ'яненка.	6	2				4
Разом за змістовий модуль 1	26	6				20
Змістовий модуль 2. Музична культура України другої половини XIX ст.						
Тема 6. Загальні тенденції розвитку музичної культури другої половини XIX ст. Формування та розвиток вітчизняної опери та музично-драматичного театру у творчості С. Гулака-Артемівського, П. Сокальського, П. Ніщинського, М. Аркаса.	6	2				4
Тема 7. М. Лисенко - фундатор української класичної музики.	8	2				6
Тема 8. Формування засад професійного симфонізму у творчості М. Калачевського та В. Сокальського.	6	2				4
Тема 9. Формування національних основ у професійній музичній творчості західноукраїнських композиторів: М. Вербицького, І. Лаврівського, І. Воробкевича, В. Матюка, О. Нижанківського, Д. Січинського.	6					6
Тема 10. Продовження традицій М. Лисенка у творчості композиторів кінця XIX – початку XX ст.: М. Леонтовича, К. Стеценка, Я. Степового.	8	2				6
Разом за змістовий модуль 2	34	8				26
Разом за модуль 1	60	14				46
6-й семестр МОДУЛЬ II						
Змістовий модуль 3. Музична культура України першої половини XX ст.						

Тема 11. Загальні тенденції розвитку музичної культури першої половини ХХ ст. Творчість Л. Ревуцького та В. Косенка.	6	2				4
Тема 12. Творчість С. Людкевича та В. Барвінського.	6	2				4
Тема 13. Б. Лятошинський - фундатор вітчизняної музики ХХ ст.	6	2				4
Тема 14. Творчість М. Колесси та К. Данькевича.	6					6
Тема 15. Камерно-вокальна творчість Б. Лятошинського, Г. Майбороди та А. Кос-Анатольського.	6					6
Разом за змістовий модуль 3	30	6				24
Змістовий модуль 4. Музична культура України другої половини ХХ ст - першої чверті ХХІ ст.						
Тема 16. Загальні тенденції розвитку музичної культури другої половини ХХ століття.	6	2				4
Тема 17. Творчість Л. Колодуба та Л. Грабовського.	6					6
Тема 18. Творчість В. Сильвестрова, М. Скорика, Л. Дичко.	6	2				4
Тема 19. Творчість В. Бібіка, Є. Станковича, І. Карабиця.	6	2				4
Тема 20. Сучасні тенденції української музики.	6	2				4
Разом за змістовий модуль 4	30	8				22
Разом за модуль 2	60	14				46
Усього	120	28				92

Самостійна робота студента

Самостійна робота є важливим елементом системи підготовки у вищому навчальному закладі будь-якої форми навчання і сприяє кращому засвоєнню та ефективному опануванню навчального матеріалу. Проводиться з метою закріплення, розширення та поглиблення нових знань. Викладач

допомагає відпрацювати теоретичний та практичний матеріал, дає конкретні вказівки щодо обсягів, напрямів самостійної роботи.

Самостійна робота студентів з дисципліни «Історія української музики» включає:

- Опанування історико-теоретичного, біографічного та музикознавчого матеріалу, опрацювання літературних джерел, інтернет ресурсів;
- Прослуховування та аналіз музичних творів відповідно до тематичного плану дисципліни.

Самостійна робота носить систематичний характер є обов'язковою.

Формування та розвиток навичок самостійної діяльності студента передбачає:

- Аналіз та синтез
- Самоконтроль та самооцінка
- Активність

Зміст самостійної роботи студентів з дисципліни «Історія української музики» визначається її робочою програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота студента проявляється в опрацюванні спеціальної літератури, в умінні вільно орієнтуватися у музичних стилях, жанрах, проводити самоаналіз власної практичної роботи.

Політика навчальної дисципліни

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є іспит (заліки), що включають індивідуальне та групове опитування, тестові завдання, та виконання слухової музичної вікторини. Формами контролю знань студентів є поточний, підсумковий модульний, семестровий підсумковий (залік/екзамен).

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –A, B, C, D, E, FX, F).

Поточний контроль передбачає оцінювання рівня засвоєних історико-культурних, біографічних, музично-стилістичних знань із зазначеної теми, опрацьованої як під час лекційних занять так і самостійно, шляхом індивідуального або групового опитування (усно/письмово).

Політика оцінювання: Максимальна кількість балів з дисципліни «Історія світової музики» за семестр – 100 балів. Поточний контроль проводиться по опрацюванню кожної нової Теми (кожні 3, 4 уроки) впродовж кожного семестру й оцінюється від 1 до 5 балів. За кожну тему студент може бути оціненим 1-2 рази.

За особливу творчу активність нараховуються додаткові бали. За прогул або непідготовлені домашні завдання кількість балів знижується.

Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань студентів

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період навчання. Підсумковий

модульний (семестровий) контроль знань студентів здійснюється через тестування та виконання підсумкової слухової музичної вікторини.

Семестрова оцінка виставляється за умови виконання студентом усіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та визначається як сума балів, отриманих при здійсненні поточного і підсумкового контролю.

Студент, який набрав кількість балів, що прирівнюється до оцінки «високий рівень» (відмінно) та стабільно виконував всі види навчальної роботи, шукав та опрацьовував додаткові історико-теоретичні та практичні матеріали протягом семестру, може бути звільнений від складання диференційованого заліку.

Підсумковий модульний контроль оцінюється від 1-25балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Оцінка «*відмінно*», 90 — 100 балів, **A** (за системою ECTS) - *високий бал рейтингу* - виставляється студенту у випадку, коли він володіє повним знанням музичного матеріалу; дає точні або майже точні відповіді на теоретичні питання; продукує оригінальні висновки; послідовно, повно і логічно викладає теоретичний матеріал; дає різнорівневий аналіз музичних творів та їх фрагментів; пише відповідні технічним вимогам та художньо цінні письмові роботи.

Оцінка «*добре*», 82 — 89 балів, **B** (за системою ECTS) - *достатній бал рейтингу* - виставляється студенту у випадку, коли він володіє майже повним знанням музичного матеріалу; демонструє добрий рівень знань теоретичного матеріалу; повно розкриває зміст матеріалу відповідно до поставленого завдання; загалом правильно виконує завдання, але допускає дві-три неточності; не припускається грубих помилок у викладенні теоретичних положень.

Оцінка «*добре*», 74 — 81 балів, **C** (за системою ECTS) - *достатній бал рейтингу* - виставляється студенту у випадку, коли він володіє знанням більшості прикладів музичного матеріалу; демонструє достатній рівень знань теоретичного матеріалу; досить повно розкриває зміст матеріалу відповідно до поставленого завдання; загалом правильно виконує завдання, але допускає дві-три неточності; допускає дві-три неточності у визначенні музикознавчих понять, обґрунтуванні висновків, узагальнень; не припускається грубих помилок у викладенні теоретичних положень.

Оцінка «*задовільно*», 64 — 73 бали, **D** (за системою ECTS) - *середній бал рейтингу* - виставляється студенту у випадку, коли він володіє знанням музичного матеріалу на задовільному рівні; демонструє задовільний рівень знань; не завжди точно розкриває зміст матеріалу; не завжди повно і правильно відповідає на питання; вирішує завдання фрагментарно; допускає суттєві помилки у вирішенні завдань; виклад матеріалу не відповідає вимогам повноти, системності, логічності.

Оцінка «задовільно», 60 — 63 бали, *E* (за системою ECTS) - *середній бал рейтингу* - виставляється студенту у випадку, коли він володіє знанням музичного матеріалу на мінімально задовільному рівні; демонструє задовільний рівень знань; не точно розкриває зміст матеріалу; не завжди повно і правильно відповідає на питання; вирішує завдання неповно; допускає суттєві помилки у вирішенні завдань; виклад матеріалу не відповідає вимогам повноти, системності, логічності.

Оцінка «незадовільно», 35 — 59 балів, *FX* (за системою ECTS) - *початковий бал рейтингу* - виставляється студенту у випадку, коли він володіє знанням менше половини прикладів музичного матеріалу; виявляє знання музичного матеріалу обсягом до 50%; неповно розкриває зміст матеріалу, допускає грубі помилки у його тлумаченні; не володіє спеціальною термінологією; не може впоратися з практичним завданням; допускає грубі помилки у викладенні матеріалу; демонструє незадовільний рівень знань.

Оцінка «незадовільно», 0 — 34 бали, *F* (за системою ECTS) - *не зараховано (n/a)* - виставляється студенту у випадку, коли він володіє знанням музичного матеріалу на початковому рівні; не розкриває зміст матеріалу, допускає грубі помилки у його тлумаченні; не може впоратися з практичним завданням; допускає грубі помилки у викладенні матеріалу; демонструє вкрай незадовільний рівень знань.

Політика перескладання. Перескладання модуля здійснюється за бажанням студента один раз з дозволу навчальної частини за наявності поважних причин, відповідно до «Положення про освітній процес».

Політика академічної доброчесності. Списування під час поточних занять, контрольних робіт та екзамену заборонені.

Політика відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За особливу творчу активність нараховуються додаткові бали. За прогул або непідготовлені домашні завдання кількість балів знижується¹.

Рекомендована література

Основна література

1. Бодак Я., Соловей Л. Українська та зарубіжна музичні літератури / Методичний посібник-конспект. - В., 2011.
  2. Іваницький А. Українська народна музична творчість: Навч. посібник. К.: Наук, думка, 1990.
  3. Історія української культури. У 5-ти томах. – Т.3. – К., 2003. – С. 833 - 1027.
  4. Історія української музики. Т.1. К.,1987; Т.2. К.,1989; Т.3. К., 1990; Т.4. К.,1992.
  5. Кияновська Л. Українська музична культура: навч. посіб. /Л. Кияновська. Тернопіль, 2000.
-

6. Корній Л. Історія української музики: підручник для вищих муз. навч. закл. у 3 ч. К.; Нью-Йорк: Вид-во М. П. Коць, 2001. - 478 с..
7. Попович М. Нарис історії культури України / М. Попович. – К. : АртЕк, 1998. – 728 с.

Допоміжна література

1. Корній Л. Історія української музики. 4.1. (від найдавніших часів до середини XVIII ст.). /Л. Корній. Київ-Харків-Нью-Йорк: Вид-во М. П. Коць, 1996. - 314 с.
2. Л. Корній. Історія української музики. 4.2. /Л. Корній. К.; Харків; Нью-Йорк: М. П. Коць, 1998. - 244 с.
3. Сердюк О. Українська музична культура: від джерел до сьогодення (Навч. монографія) / О. Сердюк, О. Уманець, Т. Слюсаренко. – Харків : Основа, 2002. – 400 с.
4. Шреєр-Ткаченко О. Історія української музики. К.: «Музична Україна», 1980. - 198с.
5. Завальнюк А. Ф. Микола Леонтович. Листи, документи, духовні твори. - В., 2007.

Інформаційні джерела в мережі Інтернет

1. www.musicfancy.net/
2. <http://arts-library.com.ua/>
3. www.nbuv.gov.ua
4. <http://www.twirpx.com/files/art/music>
5. <http://pidruchniki.ws/>